

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
HATYAI UNIVERSITY

การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการปรับพฤติกรรมของเด็กที่มีภาวะออทิซึมสเปกตรัม ระหว่างปี พ.ศ. 2557–2567

Synthesis of Research on Behavioral Modification for Children with Autism Spectrum Disorder Between 2014 and 2024

กาลอส บุญสุภา^{1*} และ ชนิตา มิตรานันท์²

Carlos Boonsupa^{1*} and Chanida Mitranun²

¹ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา

¹ Kasetsart University Laboratory School Center for Educational Research and Development

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

² Assistant Prof. Dr., Faculty of Education, Srinakharinwirot University

*Corresponding author, E-mail: carlos.b@ku.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะของงานวิจัยที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการปรับพฤติกรรมของเด็กที่มีภาวะออทิซึมสเปกตรัม และเพื่อให้ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับการปรับพฤติกรรม ศึกษาจากฐานข้อมูล TDC (Thai Digital Collection) ย้อนหลัง ตั้งแต่ปี 2557–2567 โดยใช้วิธีการสังเคราะห์เชิงคุณภาพ พบว่า มีงานวิจัยที่ผ่านเกณฑ์ทั้งหมด 12 ชิ้น จาก 7 มหาวิทยาลัยทั่วประเทศ โดยใช้แบบบันทึกข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลด้วย ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ความถี่ และข้อมูลเชิงคุณภาพ ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะของงานวิจัยประกอบด้วย กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 91.67 เป็นการวินิจฉัยโดยแพทย์ ผ่านการเลือกแบบเจาะจง ตัวแปรต้นที่พบมากที่สุด ร้อยละ 16.67 คือ การใช้อาชาม่าบัต และตัวแปรตามที่พบมากที่สุด ร้อยละ 11.76 คือ ทักษะการสื่อสาร ทักษะทางสังคม เวลาปฏิกริยาตอบสนองมือ ตา และการทรงตัว การออกแบบงานวิจัยที่พบมากที่สุด ร้อยละ 83.33 คือ One Group Pretest – Posttest Design ร้อยละ 41.67 ใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 6–10 คน รองลงมา ร้อยละ 25.00 เป็นงานศึกษารายกรณี มีระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บข้อมูลมากที่สุด ร้อยละ 33.33 น้อยกว่า 10 ชั่วโมง ในส่วนขององค์ความรู้ที่ได้เกี่ยวกับการปรับพฤติกรรมเด็กที่มีภาวะออทิซึมสเปกตรัม พบว่า มากที่สุดมีปัญหาด้านการสื่อสารและสังคมมากที่สุด ซึ่งวิธีการปรับที่นิยมใช้ คือ การใช้อาชาม่าบัต รูปแบบสื่อการสอนทักษะการสื่อสาร และสื่อประสมเพื่อฝึกการพูด อย่างไรก็ตามควรใช้แนวทางการฝึกที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมทักษะต่าง ๆ ที่สำคัญในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะทักษะการสื่อสาร การเข้าสังคม การปรับตัว การพัฒนาทางร่างกายและประสาทสัมผัส

คำสำคัญ: การสังเคราะห์งานวิจัย, การปรับพฤติกรรม, ออทิสซึมสเปกตรัม

Abstract

This research aimed to examine the characteristics of studies synthesized from research on behavior modification for children with Autism Spectrum Disorder (ASD) and to acquire knowledge on behavior modification. The study analyzed data from the Thai Digital Collection (TDC) from 2014 to 2024, using a qualitative synthesis approach. A total of 12 qualifying studies from seven universities across the country were identified. Data collection involved using record forms, and data analysis was conducted using averages, percentages, frequencies, and qualitative data. The findings revealed that the characteristics of the research included: nearly 91.67% of the sample had been medically diagnosed with ASD through purposive sampling. The most common independent variable, representing 16.67%, was equine therapy, while the most frequent dependent variable, at 11.76%, was related to communication skills, social skills, hand-eye reaction time, and balance. The most common research design, accounting for 83.33%, was the One Group Pretest-Posttest Design, with 41.67% of studies utilizing sample sizes between 6–10 participants. In addition, 25% of the studies were case studies, and the most frequent data collection duration, representing 33.33%, was less than 10 hours. In terms of acquired knowledge on behavior modification for children with ASD, the study found that the most common issues were in communication and social skills. Equine therapy, communication skill teaching materials, and multimedia tools for speech training were frequently used methods for behavior modification. However, it is recommended to use a variety of training approaches to support essential daily life skills, especially communication skills, social adaptation, physical development, and sensory-motor skills.

Keywords: Research synthesis, behavioral modification, Autism Spectrum Disorder

บทนำ

โรงเรียนเป็นส่วนสำคัญในการช่วยเหลือพัฒนาเด็กให้มีคุณภาพที่ดีเพื่อเป็นรากฐานอันสำคัญ โดยเฉพาะการให้การศึกษาที่ดีและเหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อเตรียมเด็กให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพสามารถพึ่งพาตนเองได้ ปรับตัวได้อย่างเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลง เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมไทยบนพื้นฐานสิทธิขั้นพื้นฐานของความเป็นไทย สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญฉบับปี 60 ที่ได้รับรู้ด้านการศึกษากำหนดให้รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง และจะต้องจัดให้กับผู้มีความต้องการพิเศษด้วยรูปแบบอันเหมาะสมกับความสามารถของบุคคล (สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2560) เด็กที่มีภาวะออทิซึมสเปกตรัมเป็น 1 ใน 9 ของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ปัจจุบันในด้านการศึกษได้จำแนกเด็กพิเศษออกเป็น 9 ประเภท (สถาบันราชานุกูล กรมสุขภาพจิต, 2567) ซึ่งเด็กเหล่านี้มีสิทธิ์ที่จะได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียม และเพื่อให้ครูเกิดความตระหนัก ในการจัดการศึกษาแก่เด็กพิเศษ อีกทั้งยังเพื่อให้พวกเขาสามารถพึ่งพาตนเองได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี และสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขและมีศักดิ์ศรีเช่นเดียวกับเด็กปกติทั่วไป โดยเฉพาะนักเรียนที่มีภาวะออทิซึมสเปกตรัมมีความผิดปกติทางพัฒนาการ โดยสมองทำงานผิดปกติจะแสดงออกมา 2 ด้านใหญ่ (American

Psychiatric Association, 2013) ดังนี้ 1) ความบกพร่องด้านการสื่อสารและการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และ 2) พฤติกรรมและความสนใจที่จำกัดและซ้ำซ้อน

โรงเรียนจึงเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาศักยภาพเด็กออทิสซึมสเปกตรัม เช่นเดียวกับนักเรียนทั่วไป ให้มีคุณภาพที่ดีเป็นรากฐานอันสำคัญที่จะทำให้การพัฒนาประเทศมีความก้าวหน้ายิ่งขึ้น ในปัจจุบันได้มีการพูดถึงการศึกษาเพื่อทุกคน (Education For All: EFA) เพราะเป็นเครื่องมือสำคัญในการบรรลุเป้าหมายสังคมสำหรับทุกคนและสังคมอย่างเสมอภาค โดยจำเป็นจะต้องนำความหลากหลายของผู้เรียนมาพิจารณาเหนือจากความพิการ (ดารณี อุทัยรัตนกิจ, 2562) เด็กที่มีภาวะออทิสซึมสเปกตรัม ต้องเผชิญกับปัญหาในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เรียนร่วมกับเด็กทั่วไป พวกเขามีความยากในการเข้าใจความคิด ความรู้สึก อารมณ์ของผู้อื่น ยากที่จะเข้าใจการกระทำของตนเองว่ามีผลกระทบกับบุคคลอื่นอย่างไร ยากที่จะเข้าใจกฎเกณฑ์ทางสังคม และยากที่จะสามารถควบคุมตนเองได้ พฤติกรรมเหล่านี้จึงส่งผลให้นักเรียนที่มีภาวะออทิสซึมสเปกตรัมมีปัญหาในการสร้างปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น และไม่รู้แบบแผนของการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และไม่สามารถแสดงอารมณ์และความรู้สึกที่เหมาะสมต่อสถานการณ์ได้ (กุลยา ก่อสุวรรณ และ ยุติ วิริยางกูร, 2562)

เด็กที่มีภาวะออทิสซึมสเปกตรัมมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมที่เป็นปัญหาบ่อยครั้งและอย่างต่อเนื่อง เช่น วิดกกังวล ซึมเศร้า การเข้าสังคม พฤติกรรมไม่ปฏิบัติตามกฎ ก้าวร้าว ทำร้ายตนเอง หรือทำลายข้าวของ (Lindor & et al., 2019) ส่วนซึ่งปัจจัยหนึ่งอาจเนื่องมาจากข้อจำกัดทางการสื่อสารของนักเรียนที่มีภาวะออทิสซึมสเปกตรัมที่ทำให้มีแนวโน้มแสดงพฤติกรรมที่เป็นปัญหาค่อนข้างสูง (Muharib, Correa, Wood and Haughney, 2019) ด้วยปัญหาทั้งการสื่อสาร อารมณ์ และสังคมที่กล่าวมาแสดงให้เห็นถึงความจำเป็นในการให้ความช่วยเหลือเด็กที่มีภาวะออทิสซึมสเปกตรัม ซึ่งมีงานวิจัยหลายชิ้นที่นำเสนอรูปแบบการปรับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ต่าง ๆ ดังที่กล่าวมา ยกตัวอย่างเช่น งานวิจัยของสินีนากู บุญมี. (2558) ที่มุ่งพัฒนาโปรแกรมการใช้ม้าช่วยบำบัดสำหรับเยาวชนที่มีภาวะออทิสติกสเปกตรัม โดยการบำบัดนี้มุ่งเน้นที่การเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมและลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเยาวชนกลุ่มนี้ โปรแกรมการบำบัดรวม 4 กิจกรรมหลัก ได้แก่ การแนะนำม้า การเตรียมอาหารและให้อาหารม้า การทำความสะอาดม้า และการจู่ม้าเยิ้มชม การวัดผลทั้งก่อนและหลังการบำบัดใช้แบบประเมินพฤติกรรมทางสังคมและพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ พบว่า สามารถช่วยส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมบางประการและลดความรุนแรงของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในเยาวชนกลุ่มออทิสติกได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรือ งานวิจัยของ วิยะดา คำลาพิศ (2557) ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่มีผลต่อการพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กออทิสติก โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 6 คน ผลการศึกษา พบว่า เด็กออทิสติกที่เข้าร่วมกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์มีการพัฒนาทักษะทางสังคมใน 3 ด้าน ได้แก่ การควบคุมตนเอง การสื่อสารความหมายกับผู้อื่น และการทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าเด็กออทิสติกมีทักษะทางสังคมที่ดีขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกจากนั้นยังมีงานอื่น ๆ อีกมากมาย

อย่างไรก็ตามมีงานวิจัยที่มุ่งเน้นการสังเคราะห์เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาหรือปรับพฤติกรรมน้อย ผู้วิจัยจึงคิดว่าหากมีการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการปรับพฤติกรรมของเด็กที่มีภาวะออทิสซึมสเปกตรัมจะเกิดประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องอย่างมาก ผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการสังเคราะห์งานวิจัย ซึ่งเป็นการรวบรวมผลงานวิจัยตั้งแต่สองชิ้นขึ้นไปเพื่อแสวงหาคำตอบสำหรับคำถามวิจัยผ่านระเบียบวิธีทางวิทยาศาสตร์และพัฒนาต่อยอดจากผลงานวิจัยเดิม เพื่อนำมาบูรณาการและหาข้อสรุปร่วมกันในประเด็น

ที่ศึกษา ทั้งนี้กระบวนการดังกล่าวมีเป้าหมายในการสรุปมวลสารอย่างเป็นระบบ เพื่อนำเสนอคำตอบที่ชัดเจนและเป็นประโยชน์ตามปัญหาวิจัยที่กำหนดไว้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของงานวิจัยที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการปรับพฤติกรรมของเด็กที่มีภาวะออทิซึมสเปกตรัม ระหว่างปี พ.ศ. 2557-2567
2. เพื่อให้ได้องค์ความรู้ เกี่ยวกับการปรับพฤติกรรมเด็กที่มีภาวะออทิซึมสเปกตรัม

วิธีการดำเนินวิจัย

ในงานวิจัยนี้มีตัวแปรที่ศึกษาประกอบด้วย ตัวแปรต้น คือ ตัวแปรที่กำกับคุณลักษณะงานวิจัย ประกอบด้วย 1) ตัวแปรด้านเนื้อหาสาระของงานวิจัย และ 2) ตัวแปรด้านวิธีการวิจัย และตัวแปรตาม คือ องค์ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคปรับพฤติกรรมสำหรับเด็กออทิซึมสเปกตรัม ใช้วิธีการสังเคราะห์เชิงคุณภาพ (Qualitative Synthesis) โดยดำเนินวิจัยดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. งานวิจัยครั้งนี้ศึกษาเกี่ยวกับการปรับพฤติกรรมของเด็กที่มีภาวะออทิซึมสเปกตรัม ในประเทศ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557-2567 จากฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ ฐานข้อมูล TDC (Thai Digital Collection) จากประชากรทั้งหมด 30 เรื่อง
2. นำมาเข้าเกณฑ์ในการคัดเลือกรงานวิจัยจนได้งานวิจัยเกี่ยวกับการปรับพฤติกรรมของเด็กที่มีภาวะออทิซึมสเปกตรัม จำนวนทั้งหมด 12 เรื่อง ซึ่งงานวิจัยที่ผ่านเกณฑ์นั้นจะต้อง 1) เป็นงานวิจัยที่มีกลุ่มประชากรเป็นเป็นเด็กที่มีออทิซึมสเปกตรัมในรูปแบบ Full-text 2) เป็นงานวิจัยที่มีองค์ประกอบต่าง ๆ ตามระเบียบวิธีวิจัยที่เหมาะสมและสามารถนำไปใช้สังเคราะห์งานวิจัยได้ และ 3) จะต้องเป็นงานวิจัยกึ่งทดลองที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการปรับหรือพัฒนาพฤติกรรมของเด็กที่มีภาวะออทิซึมสเปกตรัม

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

1. ผู้วิจัยศึกษาเกี่ยวกับการปรับพฤติกรรมของเด็กที่มีภาวะออทิซึมสเปกตรัม และวิธีการสังเคราะห์งานวิจัย จากหนังสือ บทความ และเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดรูปแบบของการบันทึกและตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยเกี่ยวกับการปรับพฤติกรรมของเด็กที่มีภาวะออทิซึมสเปกตรัม ประกอบด้วย 1) ตัวแปรด้านเนื้อหาสาระของงานวิจัย และ 2) ตัวแปรด้านวิธีการวิจัย
2. ผู้วิจัยทำได้ตรวจสอบคุณภาพงานวิจัย โดยตรวจสอบความครบถ้วนของ บทความย่อ ชื่อเรื่อง บทนำ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิธีการดำเนินวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล และสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

เมื่อได้พัฒนาเครื่องมือที่เหมาะสมสำหรับการสังเคราะห์งานวิจัยแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบบันทึกข้อมูลไปทดลองใช้กับงานวิจัย จำนวน 3 เรื่องที่เกี่ยวข้องกับการปรับหรือพัฒนาพฤติกรรมของเด็กที่มีภาวะออทิซึมสเปกตรัม เพื่อประเมินความชัดเจนของภาษาและความครอบคลุมของการเก็บข้อมูล จากนั้นทำการปรับปรุงแบบบันทึกเพื่อให้มีความชัดเจนและครอบคลุมประเด็นที่ต้องการศึกษาได้อย่างเหมาะสมและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้จะถูกนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ร้อยละ (Percentage) และการแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) รวมถึงการวิเคราะห์เชิงคุณภาพโดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

จากผลการศึกษาสังเคราะห์งานวิจัย ที่ศึกษาเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเด็กที่มีภาวะอหิซึมสเปกตรัม โดยมีขอบเขตการวิจัยครอบคลุมการวิจัยที่ทำเสร็จเรียบร้อยในปี พ.ศ. 2557-2567 ที่ผ่านเกณฑ์คุณภาพงานวิจัยอยู่ทั้งหมด 12 ชิ้น จากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทั่วประเทศไทย โดยสถาบันที่ผลิตงานวิจัยที่นำมาใช้ในการสังเคราะห์ มีจำนวนมากที่สุด ร้อยละ 25.10 คือ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ รองลงมา ร้อยละ 16.67 คือ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง และมหาวิทยาลัยศิลปากร และ ร้อยละ 8.33 คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ และมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

ส่วนที่ 1 ตัวแปรคุณลักษณะด้านเนื้อหาของงานวิจัย

ในการสังเคราะห์งานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำอายุของกลุ่มตัวอย่างมาจัดกลุ่มแบ่งออกเป็น กลุ่มเด็กเล็ก (อายุ 2-8 ปี) กลุ่มเด็กโต (อายุ 9-12 ปี) กลุ่มวัยรุ่น (อายุ 13-18 ปี) และกลุ่มวัยหนุ่มสาว (อายุ 19-25 ปี) โดยมีจำนวนความถี่และร้อยละดังนี้

1) ช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า มากที่สุดร้อยละ 58.33 คือเด็กที่มีภาวะอหิซึมสเปกตรัมในกลุ่มเด็กเล็ก (อายุ 2-8 ปี) รองลงมา ร้อยละ 33.33 คือ กลุ่มวัยรุ่น (อายุ 13-18 ปี) ร้อยละ 25.00 คือ กลุ่มวัยหนุ่มสาว (อายุ 19-25 ปี) และร้อยละ 16.67 คือ กลุ่มเด็กโต (อายุ 9-12 ปี)

2) วิธีการคัดกรองภาวะอหิซึมสเปกตรัมของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยทั้งหมด พบว่ามากที่สุดร้อยละ 91.67 เป็นการวินิจฉัยโดยแพทย์ และร้อยละ 8.33 ไม่ระบุวิธีวินิจฉัย

ตารางที่ 1 ความถี่ และร้อยละของตัวแปรต้น

	ตัวแปรต้น	ความถี่	ร้อยละ
1	การใช้ยาบำบัด	2	16.70
2	รูปแบบสื่อการสอนทักษะการสื่อสาร	1	8.33
3	สื่อประสมเพื่อฝึกการพูด	1	8.33
4	กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์	1	8.33
5	แผนการเปลี่ยนผ่านเฉพาะบุคคล	1	8.33
6	การสอนตรงร่วมกับสื่อวีดิทัศน์	1	8.33
7	แอปพลิเคชันเกม	1	8.33
8	บทเรียนการ์ตูนแอนิเมชัน	1	8.33
9	ชุดภาพร่วมกับบทบาทสมมติ	1	8.33
10	การออกกำลังกายด้วยโปรแกรมการฝึกมินิเทนนิส	1	8.33
11	การออกกำลังกายโดยใช้โบสบอล	1	8.33
	รวม	12	100.00

3) ตัวแปรต้นจากงานวิจัยทั้งหมดส่วนใหญ่มีความหลากหลายแตกต่างกัน พบว่า มากที่สุดร้อยละ 16.70 คือการใช้ผ้าช่วยบำบัด และที่เหลือน้อยละ 8.33 รูปแบบสื่อการสอนทักษะการสื่อสาร สื่อประสม เพื่อฝึกการพูด กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ แผนการเปลี่ยนผ่านเฉพาะบุคคล การสอนตรงร่วมกับสื่อวีดิทัศน์ แอปพลิเคชันเกม บทเรียนการ์ตูนแอนิเมชัน ชุดภาพร่วมกับบทบาทสมมุติ การออกกำลังกายด้วยโปรแกรมการฝึกมินิเทนนิส และการออกกำลังกายโดยใช้โบซบอล

ตารางที่ 2 ความถี่ และร้อยละของตัวแปรตาม

	ตัวแปรตาม	ความถี่	ร้อยละ
1	ทักษะการสื่อสาร	2	11.77
2	ทักษะทางสังคม	2	11.77
3	เวลาปฏิริยาตอบสนองมือ ตา	2	11.77
4	การทรงตัว	2	11.77
5	ความสามารถในการปรับตัวสู่สภาพแวดล้อมใหม่	1	5.88
6	ความสามารถในการรับรู้อารมณ์ของผู้อื่น	1	5.88
7	ประสาทสัมผัส	1	5.88
8	ความสามารถในการประกอบอาหาร	1	5.88
9	พฤติกรรมทางสังคม	1	5.88
10	พฤติกรรมไม่พึงประสงค์	1	5.88
11	ช่วงความสนใจ	1	5.88
12	ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ	1	5.88
13	ระบบไหลเวียนโลหิต	1	5.88
	รวม	17	100.00

4) ตัวแปรตามจากงานวิจัยทั้งหมด พบว่า มากที่สุดร้อยละ 11.77 คือ ทักษะการสื่อสาร ทักษะทางสังคม เวลาปฏิริยาตอบสนองมือ ตา และการทรงตัว และร้อยละ 5.88 คือความสามารถในการปรับตัวสู่สภาพแวดล้อมใหม่ ความสามารถในการรับรู้อารมณ์ของผู้อื่น ประสาทสัมผัส ความสามารถในการประกอบอาหาร พฤติกรรมทางสังคม พฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ช่วงความสนใจ ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ และระบบไหลเวียนโลหิต

ส่วนที่ 2 ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยด้านวิธีการวิจัย

1) วัตถุประสงค์ของงานวิจัยทั้งหมด พบว่ามากที่สุดร้อยละ 44.44 เป็นวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา เช่น กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่มีผลต่อการพัฒนาทักษะทางสังคม ความสามารถในการปรับตัวสู่สภาพแวดล้อมใหม่ หรือผลของการออกกำลังกายด้วยโปรแกรมการฝึกมินิเทนนิส รองลงมา ร้อยละ 33.33 เพื่อพัฒนา/สร้าง เช่น สื่อการสอน สื่อประสมเพื่อพัฒนาทักษะสื่อสาร แอปพลิเคชันเพื่อพัฒนาประสาทสัมผัส หรือบทเรียนการ์ตูนแอนิเมชันเพื่อฝึกความสามารถการประกอบอาหาร และร้อยละ 22.22 เพื่อเปรียบเทียบกับกระบวนการปกติ กับกระบวนการต่าง ๆ เช่น บทเรียนการ์ตูนแอนิเมชัน สื่อวีดิทัศน์ เพื่อเพิ่มความสามารถรับรู้อารมณ์ผู้อื่น หรือผลการใช้ผ้าช่วยบำบัดเพื่อปรับพฤติกรรมทางสังคมและพฤติกรรมไม่พึงประสงค์

2) การออกแบบการวิจัย พบว่า มากที่สุดร้อยละ 83.33 เป็นการออกแบบการวิจัยแบบ One Group Pretest – Posttest Design และร้อยละ 16.67 เป็น One-Shot Case Study Design โดยงานวิจัยทั้งหมดเป็นการทดลองที่มีกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียว ใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง

3) ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า มากที่สุดร้อยละ 41.67 ใช้กลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 6–10 คน รองลงมา ร้อยละ 25.00 เป็นงานศึกษารายกรณีและใช้กลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 2–5 คน และร้อยละ 8.33 เป็นใช้กลุ่มตัวอย่างระหว่าง 11–15 คน

4) ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า มากที่สุดร้อยละ 33.33 ใช้เวลาในการทดลองน้อยกว่า 10 ชั่วโมง รองลงมา ร้อยละ 25.00 ตั้งแต่ 11–15 ชั่วโมง และไม่ระบุ และร้อยละ 8.33 ใช้เวลาตั้งแต่ 16–20 ชั่วโมง และ 20 ชั่วโมงขึ้นไป

5) ประเภทของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย พบว่า มากที่สุดร้อยละ 31.58 ใช้แบบประเมิน เช่น การพูด หรือแบบประเมินสื่อประสมเพื่อฝึกการพูด รองลงมา ร้อยละ 21.05 ใช้แบบบันทึก เช่น พฤติกรรมการออกกำลังกาย หรือสมรรถภาพทางกาย ร้อยละ 15.79 ใช้แบบสังเกตพฤติกรรม และแบบทดสอบหรือแบบวัด เช่น ทักษะทางสังคม สมรรถภาพทางกาย ระบบไหลเวียนโลหิต หรือการทรงตัว ร้อยละ 10.53 ใช้แบบสัมภาษณ์ เช่น ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้มีส่วนได้เสีย และร้อยละ 5.26 ใช้แบบสอบถามสื่อประสมเพื่อฝึกการพูดสำหรับเด็กออทิสติก โดยมีค่าความเที่ยงของเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย พบว่า มากที่สุด ร้อยละ 83.33 ไม่ระบุค่าความเที่ยง และร้อยละ 8.33 มีค่าความเที่ยงระหว่าง 0.85–1.00 และ ระหว่าง 0.50–0.74

6) สถิติที่ใช้ในงานวิจัย พบว่า งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์โดยมากที่สุดร้อยละ 83.33 ใช้สถิติค่าเฉลี่ย รองลงมา ร้อยละ 66.67 ใช้สถิติร้อยละ และร้อยละ 50.0 ใช้ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ถัดมาเป็นส่วนของสถิติอนุมาน พบว่า งานวิจัยต่าง ๆ ใช้สถิติเชิงอนุมานที่มากที่สุด ร้อยละ 66.67 ไม่ใช้สถิติเชิงอนุมาน รองลงมา ร้อยละ 25.00 ใช้สถิติ Wilcoxon signed rank test และร้อยละ 8.33 ใช้สถิติ F-Test นอกจากนั้นยังมีค่านัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งพบว่างานวิจัยที่ใช้สถิติเชิงอนุมานทั้งหมดมี 4 ชั้น โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งหมด

ส่วนที่ 3 องค์ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคปรับพฤติกรรมสำหรับเด็กออทิสซึมสเปกตรัม

จากการสังเคราะห์งานวิจัยทั้ง 12 ชิ้น จาก 7 สถาบันมีการใช้วิธีวิจัยที่ถูกต้อง และเหมาะสมที่จะองค์ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคปรับพฤติกรรมสำหรับเด็กออทิสซึมสเปกตรัม ซึ่งเป็นข้อมูลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในระบบการศึกษาและการพัฒนาเด็ก เนื่องจากเด็กกลุ่มนี้มักประสบปัญหาทางการสื่อสาร การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และการปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้และคุณภาพชีวิต การเข้าใจถึงลักษณะเฉพาะของภาวะออทิสซึมฯ รวมถึงการเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นเพื่อให้เด็กสามารถปรับตัวและพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสม

จากการสังเคราะห์งานวิจัยในส่วนของตัวแปรตามพบว่า ปัญหาที่พบมากที่สุดคือทักษะการสื่อสาร (ร้อยละ 11.76) และทักษะทางสังคม (ร้อยละ 11.76) และร้อยละ 5.88 มีพฤติกรรมทางสังคมที่มีปัญหา เด็กที่มีภาวะออทิสซึมสเปกตรัมมักประสบปัญหาในการสื่อสารและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ซึ่งส่งผลต่อการแสดงออกทางภาษาและการเข้าใจการสื่อสารทั้งทางวาจาและอวัจนภาษา ทำให้ยากต่อการสนทนาหรือใช้ภาษาในบริบททางสังคม นอกจากนี้ พวกเขายังมีปัญหาในการสร้างและรักษาความสัมพันธ์ทางสังคม ส่งผลให้เข้าร่วมกิจกรรมหรือการเข้ากลุ่มได้ยาก การพัฒนาทักษะการสื่อสารและทักษะทาง

สังคมจึงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อช่วยให้เด็กกลุ่มนี้สามารถปรับตัวและใช้ชีวิตในสังคมได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งองค์ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคปรับพฤติกรรมสำหรับเด็กออทิสซึมเปคตรัม พบว่า มีหลากหลายวิธีการเหล่านี้ช่วยเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นให้กับเด็กที่มีภาวะออทิสซึมเปคตรัมได้เป็นอย่างดี การใช้อาชบาบัต (ร้อยละ 16.67) เป็นวิธีที่ได้รับความนิยมในการช่วยพัฒนาเด็กให้สามารถพัฒนาทักษะการสื่อสารและการเข้าสังคมได้ โดยการมีปฏิสัมพันธ์กับม้าช่วยให้เด็กมีการตอบสนองทางอารมณ์และสังคมที่ดีขึ้น สำหรับรูปแบบสื่อการสอนทักษะการสื่อสาร (ร้อยละ 8.33) และสื่อประสมเพื่อฝึกการพูด (ร้อยละ 8.33) ทั้งสองวิธีนี้ช่วยให้เด็กมีการเรียนรู้การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยเฉพาะในแง่ของการเรียนรู้ผ่านการเห็นและการฟัง ซึ่งเป็นประโยชน์ในการพัฒนาความสามารถในการพูดและการเข้าใจภาษาของเด็ก นอกจากนี้วิธีการพัฒนาทักษะปรับพฤติกรรมที่ไม่พึ่งประสงค์ทางสังคมที่สำคัญ ได้แก่ การใช้กิจกรรมที่เน้นการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น เช่น กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ชุติภาพบทบาทสมมติ กิจกรรมการเล่นในกลุ่ม หรือการใช้เทคนิคบทบาทสมมติ ซึ่งจะช่วยให้เด็กมีโอกาสฝึกฝนทักษะทางสังคมในสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนและปลอดภัย กิจกรรมเหล่านี้ยังช่วยให้เด็กเข้าใจถึงความสำคัญของการร่วมมือ การแบ่งปัน และการควบคุมอารมณ์ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อีกด้วย

นอกเหนือจากทักษะการสื่อสารและทักษะทางสังคมจะเป็นปัญหาหลักแล้ว ผลการศึกษายังพบว่า มีปัญหาที่เกี่ยวข้องกับร่างกายและประสาทสัมผัสด้วย การปรับพฤติกรรมในด้านนี้สามารถทำได้โดยการฝึกทักษะการเคลื่อนไหวและการออกกำลังกาย ซึ่งช่วยพัฒนาทักษะทางร่างกายของเด็กและเสริมสร้างการตอบสนองของมือ-ตาและการทรงตัว การออกกำลังกายที่เหมาะสม เช่น การฝึกมินิเทนนิสหรือการใช้โบสบอล สามารถช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางร่างกายและปรับสมดุลของร่างกายได้ การฝึกเช่นนี้ไม่เพียงแต่ช่วยในด้านการพัฒนากล้ามเนื้อและความยืดหยุ่น แต่ยังสนับสนุนการพัฒนาความมั่นใจและการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีขึ้นในสังคม

อภิปรายผล

ผู้วิจัยได้แบ่งประเด็นการอภิปรายผลจากวัตถุประสงค์ออกเป็น 2 ตอนตามกรอบการวิจัยประกอบไปด้วย 1) ประเด็นการวิจัย และ 2) องค์ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคปรับพฤติกรรมสำหรับเด็กออทิสซึมเปคตรัม

1. ผลการวิจัยในด้านเนื้อหาของงานวิจัย และตัวแปรคุณลักษณะด้านวิธีการวิจัย จากงานวิจัยทั้งหมด 12 ชิ้นที่มีคุณภาพเหมาะสมแก่การสังเคราะห์ จากมหาวิทยาลัยทั้งหมด 7 แห่ง โดยผู้วิจัยได้แบ่งช่วงอายุออกเป็น กลุ่มเด็กเล็ก (อายุ 2-8 ปี) กลุ่มเด็กโต (อายุ 9-12 ปี) กลุ่มวัยรุ่น (อายุ 13-18 ปี) และกลุ่มวัยหนุ่มสาว (อายุ 19-25 ปี) พบว่า มากที่สุดคือเด็กที่มีภาวะออทิสซึมเปคตรัมในกลุ่มเด็กเล็ก รองลงมาคือกลุ่มวัยรุ่นถัดมาคือกลุ่มวัยหนุ่มสาว และกลุ่มเด็กโต กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นการวินิจฉัยโดยแพทย์ที่น่าพิจารณาคือของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย พบว่า มีการใช้เครื่องมือที่หลากหลายทั้งแบบประเมินแบบบันทึก แบบสังเกต แบบทดสอบหรือแบบวัด แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม แสดงให้เห็นว่างานแต่ละชิ้นใช้เครื่องมือที่หลากหลายในการวัดผลทดสอบ โดยใช้ทั้งเครื่องมือเชิงคุณภาพและเครื่องมือเชิงปริมาณ ในส่วนของตัวแปรต้น พบว่า มีการใช้ที่หลากหลาย มากที่สุดคือ การใช้ม้าช่วยบำบัด และตัวแปรตามมากที่สุด คือ ทักษะการสื่อสาร ทักษะทางสังคม เวลาปฏิริยาตอบสนองมือ ตา และการทรงตัว

จะเห็นว่าตัวแปรต้นและตัวแปรตามที่หลากหลายในงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีภาวะออทิสซึมเปคตรัม เกิดจากลักษณะเฉพาะบุคคลและบริบทที่แตกต่างกันของเด็กแต่ละคน ซึ่งเป็นเหตุผลสำคัญที่ต้องใช้เครื่องมือในการวัดผลที่หลากหลาย เช่น แบบประเมิน แบบสังเกต แบบบันทึก และแบบทดสอบ

ทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ การใช้เครื่องมือเหล่านี้ช่วยให้การวิจัยได้ข้อมูลเชิงลึกที่ครบถ้วนและมีความแม่นยำในการวัดพฤติกรรมที่เฉพาะเจาะจง เช่น การเข้าสังคมและการปรับตัวในสภาพแวดล้อมใหม่ ซึ่งเป็นสิ่งที่เหมาะสมกับความต้องการเฉพาะของเด็กในแต่ละกรณี นอกจากนี้ การใช้เครื่องมือหลากหลายยังสอดคล้องกับหลักการที่นำไปสู่การพัฒนามาตรฐานในการประเมินพฤติกรรม ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการออกแบบการรักษาและการบำบัดที่เหมาะสมสำหรับเด็กที่มีภาวะออทิซึมสเปกตรัมของแต่ละคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประเมินที่แม่นยำนี้ช่วยปรับแผนการเรียนรู้และการรักษาให้เหมาะสมกับความต้องการเฉพาะตัวของเด็กได้ดียิ่งขึ้น (Edelson, 2021; Abdulrazak and Hussaini, 2021)

2. องค์ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคปรับพฤติกรรมสำหรับเด็กออทิซึมสเปกตรัม จากการวิเคราะห์ผลการวิจัย พบว่าปัญหาสำคัญที่เด็กที่มีภาวะออทิซึมสเปกตรัมเผชิญ คือ ข้อจำกัดด้านการสื่อสารและทักษะทางสังคม ซึ่งส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตประจำวันและการเรียนรู้ วิธีการที่พบว่ามีประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ได้แก่ การใช้อาสาบำบัด การพัฒนาสื่อการสอนทักษะการสื่อสาร และกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ โดยวิธีการเหล่านี้ช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสารและการเข้าสังคมผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่มีส่วนร่วม เช่น การโต้ตอบกับสัตว์ การใช้เทคโนโลยีสร้างเสียงพูด และการสร้างสถานการณ์สมมติในกลุ่มเพื่อน โดยผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายเพิ่มเติมเป็นรายประเด็นดังนี้

1) การพัฒนาทักษะการสื่อสาร จากผลการวิจัยพบว่า การใช้สื่อการสอนทักษะการสื่อสาร เช่น สื่อประสมและแอปพลิเคชันเฉพาะด้าน ช่วยให้เด็กที่มีภาวะออทิซึมสเปกตรัมสามารถพัฒนาทักษะการสื่อสารได้มากขึ้น การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการกระบวนการฝึกสอนทำให้เด็กสามารถเรียนรู้ได้ในรูปแบบที่เหมาะสมกับความสามารถเฉพาะตัว และช่วยให้พวกเขาสามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้ดีขึ้น การใช้สื่อประสมที่มีเนื้อหาตรงตามความต้องการของเด็กยังช่วยสร้างความสนใจและกระตุ้นให้เด็กฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งส่งผลให้การพัฒนาทักษะการสื่อสารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Lorah, Parnell, Whitby and Hantula (2015) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการใช้แท็บเล็ตและเครื่องเล่นสื่อพกพาเป็นอุปกรณ์สร้างเสียงพูด (Speech Generating Devices: SGDs) สำหรับเด็กที่มีภาวะออทิซึมสเปกตรัม งานวิจัยนี้ได้รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อประเมินประสิทธิภาพของเทคโนโลยีดังกล่าว ในการพัฒนาทักษะการสื่อสารของเด็กที่มีภาวะออทิซึมสเปกตรัม ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า อุปกรณ์สร้างเสียงพูดจากแท็บเล็ตและเครื่องเล่นสื่อพกพามีประสิทธิภาพในการช่วยให้เด็กที่มีภาวะออทิซึมสเปกตรัมสามารถพัฒนาการสื่อสารได้ดีขึ้น นอกจากนี้ ยังช่วยเสริมความเข้าใจและการใช้ภาษาในชีวิตประจำวันได้อย่างดี

2) การพัฒนาทักษะทางสังคม การพัฒนาทักษะทางสังคมเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับเด็กที่มีภาวะออทิซึมสเปกตรัม เนื่องจากพวกเขามีปัญหาในการเข้าใจกฎเกณฑ์ทางสังคมและการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น งานวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมที่เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ เช่น กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์และการใช้ชุดภาพและบทบาทสมมติ ช่วยส่งเสริมให้เด็กสามารถฝึกฝนทักษะทางสังคมได้อย่างดี ผลการวิจัยของ วิยะดา คำลาพิศ (2557) ก็สอดคล้องกับผลการวิจัยนี้ โดยพบว่าเด็กที่เข้าร่วมกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สามารถพัฒนาทักษะทางสังคมได้ดีขึ้นในด้านการควบคุมตนเอง การสื่อสารกับผู้อื่น และการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ การที่เด็กได้ฝึกปฏิบัติกิจกรรมในลักษณะที่สนับสนุนให้เกิดการสื่อสารและการโต้ตอบ ช่วยให้พวกเขาสามารถปรับตัวและสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีขึ้นในสังคมได้ นอกจากนี้ งานวิจัยของ สีนินาฏ บุญมี (2558) ที่ใช้โปรแกรมการบำบัดผ่านการใช้ม้า พบว่ากิจกรรมบำบัดสามารถช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสารและการโต้ตอบได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นอีกด้วย อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัย

"The Importance of Social Skills for Autism" โดย Lutfi (2017) ที่พบว่าเด็กที่มีภาวะออทิสซึมสเปกตรัมมีความยากลำบากในการพัฒนาทักษะทางสังคม แต่การใช้กลยุทธ์เช่น การเรียนรู้ร่วมกับเพื่อน และการเล่าเรื่องสังคม (Social Stories) ช่วยเสริมสร้างทักษะการสื่อสารและการโต้ตอบในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลงานนี้เน้นความสำคัญของการใช้วิธีการฝึกที่เหมาะสมเพื่อให้เด็กออทิสซึมสเปกตรัมสามารถปรับตัวเข้าสู่สังคมและพัฒนาความสัมพันธ์ที่ดีขึ้น

ทักษะทางสังคมยังสอดคล้องกับการสื่อสารเพราะการสื่อสารเป็นองค์ประกอบสำคัญในการสร้างและรักษาความสัมพันธ์กับผู้อื่น ทักษะทางสังคมไม่เพียงแต่เกี่ยวข้องกับการเข้าใจกฎเกณฑ์ทางสังคมและการมีปฏิสัมพันธ์ในสถานการณ์ต่าง ๆ แต่ยังครอบคลุมถึงความสามารถในการแสดงออกทางคำพูดและภาษากายอย่างเหมาะสม การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพช่วยให้เด็กที่มีภาวะออทิสซึมสเปกตรัมสามารถสร้างความสัมพันธ์และโต้ตอบกับผู้อื่นได้ดีขึ้น การสอนทักษะทางสังคมจึงมักรวมการฝึกทักษะการสื่อสาร เช่น การใช้คำพูดในการแสดงความคิด การถาม-ตอบ และการทำความเข้าใจภาษากายหรือสัญญาณทางสังคม ซึ่งทั้งหมดนี้มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับทักษะทางสังคม สอดคล้องกับการศึกษาของ Soares และคณะ (2021) ที่ได้วิเคราะห์เชิงสถิติเกี่ยวกับการฝึกทักษะทางสังคมสำหรับเด็กที่มีภาวะออทิสซึมสเปกตรัม พบว่าทั้งการฝึกแบบตัวต่อตัวและการใช้เทคโนโลยีช่วยพัฒนาทักษะทางสังคมในเด็กที่มีภาวะออทิสซึมได้ดี อย่างไรก็ตาม เทคโนโลยีมีข้อได้เปรียบในด้านความสามารถในการเข้าถึงและความยืดหยุ่น เนื่องจากสามารถปรับใช้ได้หลายบริบทและสภาพแวดล้อม นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลสามารถมีส่วนร่วมในการฝึกได้มากขึ้น ผลลัพธ์แสดงให้เห็นว่าเทคโนโลยีสามารถเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทักษะทางสังคม

3) การพัฒนาร่างกายและประสาทสัมผัส การฝึกทักษะการเคลื่อนไหวและการออกกำลังกาย ช่วยพัฒนาทักษะทางร่างกายของเด็ก รวมถึงการตอบสนองของมือ-ตาและการทรงตัว เช่น การฝึกมินิเทนนิส หรือการออกกำลังกายด้วยอุปกรณ์ที่เหมาะสม (เช่น โบซบอล) ช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางร่างกาย และช่วยในการปรับสมดุลของร่างกาย ซึ่งมีผลต่อการพัฒนาทักษะทางสังคมและการจัดการพฤติกรรม สอดคล้องกับงานวิจัยโดย Fu, Wang, Geng, Lv, Shen และ Bu (2022) ที่ศึกษาประสิทธิภาพของการฝึกที่เน้นพัฒนาการเคลื่อนไหวในเด็กสุขภาพดีอายุ 5-6 ปีในประเทศจีน ผลการศึกษาพบว่าโปรแกรมฝึกการเคลื่อนไหวที่เน้นพัฒนาทางด้านกล้ามเนื้อ (Gross Motor) สมรรถภาพทางกาย และการบูรณาการทางประสาทสัมผัส มีผลดีอย่างมากในการพัฒนาทักษะทางกายภาพในเด็ก นอกจากนี้ ยังส่งผลให้เด็กมีสมรรถภาพทางการเรียนรู้ที่ดีขึ้น โดยโปรแกรมฝึกดังกล่าวช่วยพัฒนาความสามารถในการทรงตัว การรับรู้ตำแหน่งของร่างกาย และการทำงานร่วมกันของระบบประสาทและกล้ามเนื้อ

นอกจากนี้ยังพบว่าเด็กที่มีภาวะออทิสซึมสเปกตรัมมีปัญหาในด้านการปรับตัว พวกเขามักประสบปัญหาในการปรับตัวเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงในสิ่งแวดล้อมและมักแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม การพัฒนาโปรแกรมที่มุ่งเน้นการฝึกทักษะการปรับตัว เช่น การฝึกผ่านกิจกรรมทางสังคม การใช้เกมหรือบทเรียนอนิเมชัน เพื่อให้เข้าใจและสามารถปรับตัวในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดีขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของสาวตรี วงศ์กิตติรุ่งเรือง และทวี เชื้อสุวรรณทวี (2565) ที่มีความเห็นว่าเด็กออทิสติกมักมีปัญหาในการปรับตัวเมื่อเผชิญกับสภาพแวดล้อมใหม่ การเปลี่ยนผ่านที่ดีและการเตรียมความพร้อมตั้งแต่เนิ่น ๆ จึงเป็นสิ่งสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นจากระดับอนุบาลไปยังประถมศึกษา หรือจากประถมศึกษาสู่มัธยมศึกษา อีกทั้งยังสอดคล้องกับการศึกษาของ สุนิสา ปันตรวงศ์ และดารณี อุทัยรัตนกิจ (2562) ที่พบว่าการช่วยเหลือเด็กที่มีภาวะออทิสซึมสเปกตรัม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในการเปลี่ยนผ่านไปสู่โรงเรียนใหม่ ผลการศึกษาพบว่า

การให้ความช่วยเหลือผ่านการจัดทำแผนเปลี่ยนผ่านและการใช้เทคนิคเรื่องราวทางสังคม (Social Stories) ช่วยให้นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะการเล่นกับเพื่อน มีความสัมพันธ์ที่ดีกับครูและเพื่อนใหม่ และสามารถปรับตัวเข้าสู่สภาพแวดล้อมใหม่ได้อย่างราบรื่น ดังนั้นความสามารถในการปรับตัวจึงสอดคล้องกับการพัฒนาทักษะทางสังคม

แนวทางการปรับพฤติกรรมสำหรับเด็กที่มีภาวะออทิซึมสเปกตรัม เน้นการเสริมสร้างทักษะที่สำคัญในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ทักษะการสื่อสาร การเข้าสังคม การปรับตัว และการพัฒนาทางร่างกายและระบบประสาทสัมผัส ซึ่งล้วนมีความเชื่อมโยงและสนับสนุนกันอย่างสำคัญ ทักษะการสื่อสารที่พัฒนาขึ้นช่วยให้เด็กสามารถถ่ายทอดความต้องการ ความรู้สึก และความคิดของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมอย่างยั่งยืน ในขณะเดียวกัน การพัฒนาทักษะการเข้าสังคมช่วยให้เด็กสามารถโต้ตอบกับผู้อื่นและทำงานร่วมกับกลุ่มได้ดีขึ้น การปรับตัวในสถานการณ์ใหม่ ๆ สนับสนุนการฝึกฝนการควบคุมตนเอง การจัดการพฤติกรรม และการตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม

นอกจากนี้ การพัฒนาระบบประสาทสัมผัสและการเคลื่อนไหว เช่น การฝึกการทรงตัว การออกกำลังกายเฉพาะทาง หรือกิจกรรมที่ต้องใช้การประสานงานระหว่างร่างกายและประสาทสัมผัส ยังช่วยส่งเสริมความสามารถในการควบคุมอารมณ์และพฤติกรรม พร้อมกับสนับสนุนการทำงานร่วมกับผู้อื่น การบูรณาการทักษะเหล่านี้ อย่างต่อเนื่องช่วยให้เด็กมีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม ทำให้สามารถปรับตัวและเติบโตได้อย่างสมดุล พร้อมทั้งลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์และเพิ่มพฤติกรรมเชิงบวกในชีวิตประจำวัน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนรู้และการดำรงชีวิตในอนาคตอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. การบูรณาการทักษะการสื่อสารและทักษะทางสังคม โดยใช้สื่อการสอนและเทคโนโลยีที่เหมาะสม เช่น แอปพลิเคชันหรืออุปกรณ์ที่ช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสารของเด็ก โดยควรออกแบบเนื้อหาให้ตรงกับความสามารถเฉพาะตัว เพื่อส่งเสริมให้เด็กฝึกฝนการสื่อสารและพัฒนาทักษะทางสังคมไปพร้อมกันในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม
2. การพัฒนาทักษะการปรับตัว โดยการเตรียมความพร้อมให้กับเด็กออทิซึมในการเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อมหรือสถานการณ์ใหม่ ควรใช้การเล่าเรื่องสังคมและการสนับสนุนทางสังคมอื่น ๆ เพื่อให้เด็กสามารถปรับตัวได้ดีขึ้นและลดความกังวลเมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่
3. การส่งเสริมการพัฒนาทางกายภาพและประสาทสัมผัส โดยการออกกำลังกายหรือกิจกรรมที่เน้นการพัฒนาการทำงานของกล้ามเนื้อและประสาทสัมผัส เช่น การฝึกการทรงตัวและการเคลื่อนไหว จะช่วยพัฒนาทักษะทางกายภาพ การเรียนรู้ และการโต้ตอบกับผู้อื่นได้ดียิ่งขึ้น จึงควรใช้โปรแกรมฝึกที่เน้นการพัฒนาการเคลื่อนไหวในชีวิตประจำวันของเด็ก

ข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. จากผลการวิจัยพบว่าเด็กที่มีภาวะออทิซึมสเปกตรัมมีปัญหาทางด้านการสื่อสารและสังคมมากที่สุด หากมีการศึกษาที่มุ่งเน้นตัวแปรนี้จะเป็นประโยชน์อย่างมากในการปรับพฤติกรรม หรือพัฒนาทักษะให้เด็กที่มีภาวะออทิซึมปรับตัวในชีวิตประจำวันได้ดียิ่งขึ้น

2. งานวิจัยทั้งหมดที่ผ่านเกณฑ์เป็นงานวิจัยกึ่งทดลอง หากมีการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณเพิ่มเติม จะทำให้ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับการปรับพฤติกรรมเด็กที่มีภาวะออทิสซึมสเปกตรัมมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กุลยา ก่อสุวรรณ และยุติ วีรียงกูร. (2562). ออทิสติก สอนไม่ยาก หากเข้าใจ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: เนชั่นบุ๊คส์.

ดารณี อุทัยรัตนกิจ. (2562). การศึกษาแบบเรียนรวมเพื่อเพิ่มความเป็นธรรมในสังคม.

<https://www.orst.go.th/FILEROOM/CABROYINWEB/DRAWER002/GENERAL/DATA0001/00001477.PDF> เข้าถึงเมื่อ 25 กันยายน 2567.

วิยะดา คำลาพิศ. (2557). การศึกษากิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่มีผลต่อการพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กออทิสติก. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง

สถาบันราชานุกูล กรมสุขภาพจิต. (2567). เด็กพิเศษ. Retrieved September 18, 2024, from <https://th.rajanakul.go.th/academic/academics-data/other/318>

สาวตรี วงศ์กิตติรุ่งเรือง, และทวี เชื้อสุวรรณทวี. (2565). การเปลี่ยนผ่านสำหรับนักเรียนออทิสติกมีความสำคัญเพียงใด. วารสารการจัดการทางการศึกษาปฐมวัย, 4(1), 35-52.

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. (2560). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.

สินีนาม บัญมี. (2558). ผลของการใช้ผ้าช่วยบำบัดต่อพฤติกรรมทางสังคมและพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของเยาวชนกลุ่มออทิสติกสเปกตรัม. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สุนิสา ปันตรวงศ์ และดารณี อุทัยรัตนกิจ. (2562). การให้ความช่วยเหลือนักเรียนในการเปลี่ยนผ่านสู่โรงเรียนใหม่: กรณีศึกษานักเรียนที่มีภาวะออทิสซึมขั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วารสารวิจัยและพัฒนาการศึกษาพิเศษ, 8(1), 73-86.

Abdulrazak, U. I., and Hussaini, A. (2021). A systematic literature review on the application of machine-learning models in behavioral assessment of autism spectrum disorder. *Journal of Personalized Medicine*, 11(4), 299. <https://doi.org/10.3390/jpm11040299>

American Psychiatric Association. (2013). *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, Fifth Edition (DSM-5)*. Retrieved Sep 23, 2024, from [https://repository.poltekkes-kaltim.ac.id/657/1/Diagnostic%20and%20statistical%20manual%20of%20mental%20disorders%20_%20DSM-5%20\(%20PDFDrive.com%20\).pdf](https://repository.poltekkes-kaltim.ac.id/657/1/Diagnostic%20and%20statistical%20manual%20of%20mental%20disorders%20_%20DSM-5%20(%20PDFDrive.com%20).pdf)

Edelson, S. M. (2021). *Applied Behavior Analysis in Children and Youth with Autism Spectrum Disorders: A Scoping Review*. *Perspectives on Behavior Science*. <https://link.springer.com/article/10.1007/s40614-021-00279-5>

- Fu, T., Zhang, D., Wang, W., Geng, H., Lv, Y., Shen, R., and Bu, T. (2022). Functional training focused on motor development enhances gross motor, physical fitness, and sensory integration in 5–6-year-old healthy Chinese children. *Frontiers in Pediatrics*, 10. <https://doi.org/10.3389/fped.2022.936799>
- Lutfi I. B. (2017). The Importance of Social Skills for Autism. In *Proceedings of the 2nd INDOEDUC4ALL - Indonesian Education for All (INDOEDUC 2018)*. <https://doi.org/10.2991/indoeduc-18.2018.7>
- Lindor, E., Sivaratnam, C., May, T., Stefanac, N., Howells, K., and Rinehart, N. (2019). Problem behavior in autism spectrum disorder: Considering core symptom severity and accompanying sleep disturbance. *Frontiers in Psychiatry*. 10: 487. <https://doi.org/10.3389/fpsy.2019.00487>
- Lorah, E. R., Parnell, A., Whitby, P., and Hantula, D. (2015). A systematic review of tablet computers and portable media players as speech generating devices for individuals with autism spectrum disorder. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 45(12), 3792-3804. <https://doi.org/10.1007/s10803-014-2314-4>
- Muharib, R., Correa, V. I., Wood, C. L., and Haughney, K. L. (2019). Effects of functional communication training using GoTalk Now™ iPad® application on challenging behavior of children with autism spectrum disorder. *Journal of Special Education Technology*. 34(2): 71–79.
- Soares, E. E., Bausback, K., Beard, C. L., Higinbotham, M., Bunge, E. L., and Gengoux, G. W. (2021). Social skills training for autism spectrum disorder: A meta-analysis of in-person and technological interventions. *Journal of Technology in Behavioral Science*, 6(1), 166–180. <https://doi.org/10.1007/s41347-020-00177-0>